

UCLA

Archive of the Yiddish Literary Journal Kheshbn

Title

Morris Schwartz's Civic Playhouse / Moris Shvarts's Sivik Pleyhouz

Permalink

<https://escholarship.org/uc/item/4dk2s5g1>

Journal

Archive of the Yiddish Literary Journal Kheshbn, 4(1)

Author

Lamed / Lamed, Yud / Yud

Publication Date

1953

Copyright Information

Copyright 1953 by the author(s). All rights reserved unless otherwise indicated. Contact the author(s) for any necessary permissions. Learn more at <https://escholarship.org/terms>

Peer reviewed

מאורים שוואַרץ'ס „סיוויק פלעיהאוו“

יידיש טעאטער אויף ענגליש

פון יוד לאמעד

ניט מיט א גרינג האַרץ איז מאַריס שוואַרץ גרינג דער און דירעקטאר פון יידישן קונסט טעאטער, צוגעטראַטן צו דער אונטערנעמונג צו געבן לאַס אנגעלעס אין זיין „סיוויק פלעיהאוו“ טעאטער, יידיש טעאטער אויף ענגליש.

מיר דאַרפן קיינעם ניט דערציילן די גרויסע פאַר-דינסטן און לייסטונגען פון שוואַרץ'ן פאַר דעם יידישן קונסט טעאטער זינט דער גרינדונג מיט 35 יאָר צוריק. אויב אָבער עס איז געקומען דערצו, אַז אפילו אין דער מעטראָפּאָליע נויאַרק איז מער קיין פּלאַץ ניטאָ פאַר טעאטער אויף יידיש, מיר מיינען טעאטער פון דעם בעסערן סאַרט ווי שוואַרץ האָט געגעבן, קאָן קיינער צו שוואַרץ'ן קיין טענה ניט האָבן פאַר זיין נייעם עקספּערמענט. אדברה, מיר פילן אַז מיט אונדזער גאַנצער ליבע און באַציי צו יידיש, דאַרף שוואַרץ'ס אונטערנעמונג באַגריסט ווערן, און אַט פאַרוואָס:

אין משך פון 14 וואָכן צייט האָט דאָס „סיוויק פלעיהאוו“ אונטער שוואַרץ'ס אַנפירערשאַפט אויפגעפירט שלום-עליכ'ס „שווער צו זיין אַ ייד“, אויף ענגליש, איבערזעצט פון שלום עליכ'ס אייניקל טאמארא קאהאן, אין אַ פראַמטיקן ענגליש. דורך דער צייט איז די פיעסע געזען געוואָרן פון דרייסיק טויזנט באַזוכער, דער עיקר, יונגע מענטשן, ענגליש רעדנדיקע, מענטשן וואָס וואָלטן אין זייער לעבן קיינמאל צו שלום עליכ'ן און זיינע ווערק ניט צוגעקומען, אָבער אַ דאָנק דעם וואָס די פיעסע איז זיי געפּעלן, האָט עס זיי פאַראַינטרי-גירט, און זיי זיינען דורך דעם טעאטער דערנענטערט געוואָרן צו יידיש לעבן, יידישער דראַמע, יידישער ליטעראַטור אויב ניט אויף יידיש איז דורך ענגליש. דאָס אליין איז אַ גרויסער געווינס וואָס מען דאַרף קאָנען אַפּשאַצן.

די פיעסע איז די גאַנצע צייט געלויבט געוואָרן פון אַלע קריטיקער, דאָס טעאטער איז די גאַנצע צייט געווען אויספאַרקויפט, און שוואַרץ האָט אין פאַר-גאַנגענעם סעזאָן אַוועקגעלייגט אַ יסוד פאַר יידיש טעאטער אויף ענגליש, אַזוי אַז ביי היינטיקן טאָג איז זיין אויפטו שוין מער ווי אַן עקספּערמענט, עס איז אַ קאָלאַסאַלער דערפאַלג.

דער יידישער וויסנשאַפטלעכער אינסטיטוט וויל דערגרייכן די אַמערי-קאַנער יידישע אינטעליגענץ גיט ער ארויס אויך די ייוואַ בלעטער אַ יערלעכן (ייוואַ ענואל) אין ענגליש, און געווינט דורכדעם די יידישע אינטעליגענץ. אזוי דאַרפן מיר קוקן אויף דער דערציערישער ווירקונג וואָס שוואַרץ'ס יידיש טעאטער אויף ענגליש האָט פאַר דער יידישער יוגנט, וואָס וואָלט קיינמאל אין אַ יידיש טעאטער ניט געקומען און וואָלט פאַר אונדז אינגאַנצן אַפּגעפרעמדט געוואָרן, אָבער דורך באַזוכן דאָס שיינע „סיוויק פלעיהאוו“ צוזעענדיק אַזעלכע פיינע קינסטלער ווי מאַריס שוואַרץ און זיין געקליבענע טרופּע, אין אַזעלכע פיינע שלום עליכ'ס פיעסן און אַנדערע פון דעם זעלבן מין, געווינען מיר די יידישע יוגנט, זי הייבט זיך אָן באַקאַנען מיט דעם יידישן שטייגער לעבן, מיט אונדזער קולטור און יידישע שאַפונגען.

אַזוי צום ביישפּיל ווייסן מיר, אַז ער איז געוואָרן אַ מיטגליד אין דעם ל. א. יידישן קולטור קלוב, וואו מיר האָפּן אים צו זען ביי געלעגנהייטן. און ווער קאָן וויסן, מעגליך אַז ביי גינסטיקע געלעגנהייטן זאָל דער יידישער עולם אויך פון צייט צו צייט קאָנען זען מאַריס שוואַרץ'ן אויך אין אַ יידישער קונסט פאַרשטעלונג.

סיי ווי, שוואַרץ דאַרף באַגריסט ווערן פאַר זיין דערפאַלגרייכער אונטער-נעמונג.